

Valvira

Uusi talousvesiasetus:
Sosiaali- ja terveysministeriön asetus
talousveden laatuvaatimuksista ja
valvontatutkimuksista 461/2000

(muutosasetus 442/2014)

Ajankohtaista laboratoriorintamalla 2014

Muutoksia:

- 1 § asetuksen tarkoitus:
  - ✓ lisätty - *desinfiointi, säännöllinen valvonta ja erityistilanteisiin varautuminen*
- 2 § soveltamisala:
  - ✓ lisätty - *2) toimitetaan pulloissa, säiliöissä ja tankeissa*
- 3 § määritelmät:
  - ✓ uusia – *vedenjakelualue, talousveden saastuminen, häiriötilanne, erityistilannesuunnitelma.*
- 6 § ”*Talousveden laatuvaatimuksista poikkeamista koskeva menettely*” (aiemmin: Poikkeukset)
  - ✓ selkeytetty

HUOM. 461/2000 muutosasetus löytyy Finlexistä numerolla 442/2014.

7 § Talousveden laadun säännöllinen seuranta:

”Jos näytteenottaja on muu kuin kunnan terveydensuojeluviranomainen, kunnan terveydensuojeluviranomaisen tulee varmistua siitä, että näytteenottaja tuntee talousvesinäytteiden ottoon liittyvät yleiset periaatteet.”

- Pätevyyden voi osoittaa esimerkiksi ympäristönäytteenottajan henkilösertifikaatilla.
- Sertifiointivaatimus ei kuitenkaan ole ehdoton vaan kunnan terveydensuojeluviranomainen voi varmistaa pätevyyden tarkoituksenmukaiseksi katsomillaan tavoilla.

9 § Määritykset ja näytteenottiheys:

- Liitteen II taulukossa 2 on annettu suoraan vähimmäisnäytemäärät suhteutettuna toimitettuun veden määrään
- Näytemäärän voi puolittaa, jos
  1. Kahden edellisen peräkkäisen vuoden näytetulokset eivät poikkea **merkittävästi** toisistaan.
  2. Tulokset ovat **olennaisesti** parempia kuin liitteen I raja-arvot, **jos tulos on enintään 50 % raja-arvosta.**

Jos menetelmän määrittäjäraja $\geq 50\%$ raja-arvosta, ei 9 § :n olennaisesti tulkinta toteudu eli näytteenottoa ei voi puolittaa!

Näytteenottiheys:
1:stä ei voi puolittaa!

11 § Talousveden saastuminen

1 mom.

”Talousvettä toimittavalla laitoksella tulee olla riittävä osaaminen ja valmius talousveden desinfiointiin kuuden tunnin kuluessa siitä, kun laitos saa käyttötarkkailun, talousveden säännöllisen valvonnan tai muun seikan perusteella tiedoksi epäilyn raakaveden tai toimittamansa talousveden mikrobiologisesta saastumisesta. Laitoksen on ilmoitettava viivytyksettä kunnan terveysuojeluviranomaiselle saastumisepäilystä ja desinfiointiin aloittamisesta.”

11a § Erityistilannesuunnitelma

Erityistilannesuunnitelma talousveden laadun turvaamiseksi on sovittava yhteen vesihuoltolaissa tarkoitetun vesihuoltolaitoksen häiriötilannesuunnitelman sekä muiden viranomaisten ja toimijoiden varautumiseen liittyvien suunnitelmien kanssa.

Terveydensuojeluviranomaisen laatimassa erityistilannesuunnitelmassa on hyvä kuvata mm. missä laboratorioissa näytteitä tutkitaan ja mistä näyteastioita saadaan erityistilanteiden aikana.

11b § Erityistilannesuunnitelman sisältö

sis. vaadittavat tiedot, toimintatavat

LIITE I

Talousveden laatuvaatimukset ja -suositukset

- Uraani mukaan laatuvaatimukseksi
- Raja-arvo 30 µg/l (WHO:n enimmäissuositus talousvedelle)
- Tutkittava vähintään kerran
  - ✓ Jos pitoisuus < 50 % raja-arvosta eikä ilmeistä syytä sen nousemiseen, voidaan määrittää 5 vuoden välein.

Uraanin viranomaisvalvontatutkimukset:

Laboratorioiden on haettava tutkimusmenetelmälle hyväksyntä Eviralta.

MUUTA - Uimavesiasetusmuutokset 10.9.2014

- STMa (177/2008) ja (354/2008) - asetusmuutokset (711/2014) ja (710/2014)
- Komission vaatimuksesta seuraavat muutokset:

1. 100 uimaria → **huomattava määrä ihmisiä**
2. Uimakausi 15.6. - 31.8 (25.6. - 15.8.) → **uimakausi on vuosittain määritettävä**
3. Sekä lisätty maininta **EU direktiivistä**.

TULOSSA:

Talousveden radioaktiivisuustutkimukset

- Direktiivi 2013/51/EURATOM saatettava kansallisesti voimaan marraskuun 2015 loppuun mennessä
- Tällöin tulee ajankohtaiseksi mm. radonin määrittäminen talousvedestä asetuksen 461/2000 soveltamisalaan kuuluvien laitosten toimittamasta talousvedestä (raja-arvoksi suunniteltu 300 Bq/l).
- Tritiumin ja viitteellisen kokonaisannoksen raja-arvot säilyvät samoina
  - ✓ tritiumia ei tarvitse Suomessa tutkia
  - ✓ viitteellisen kokonaisannoksen seulonta kokonaisalfa-aktiivisuuden mittauksella

Valvira

KIITOS!

heli.laasonen@valvira.fi

